

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De descensu abre in egyptu[m] [et] de reditu eiusdem ca. xlv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Libri Genesis

Ibi patrem et fratrem: et in itinere dum iret in mesopotamiam dominum locutum ei et dixisse. Egredere de terra tua, non enim iam es egressus sed animum revertendi ad eam habebat, q. d. Qui egressus es corpore: egredere mente. Hieronymus dicitur vera esse hebreorum traditione que et annos thare ponit, lxx. cum genuit abram: et mortuo patre egressum abram de aram et plurimum esse annorum tunc que moyses dicit: sed annos eius purgatos ab illo tempore que dei auxilio evasit ignem chaldeorum: ut id ei repuerit tempus erat, et que confessus est dominum spernens idola chaldeorum. Et dicit iosephus, iam recidebat vita hominum paulatim declinans usque ad moysen in quem terminum vite que constituerat dominus confirmavit: Centum enim et xx. annorum moyses mortuus est.

De adventu Abre in terram chanaan.

Capitulum XLIII.

Ulit ergo abra

et sarai et loth: et animas que fecerat in aram. I. animam que ibi adquisierat et intrauit terram chanaan, et venit ad siche que corrupte siche sepe legitur: et ad vallē illustres que pentapolis dicebatur tunc a. v. vrbibus sodo moz que nunc mare salis vel mortuum dicitur: quod nulli eo vivit: et nihil in eo mergi potest habes animam: vel lacus asphalti. I. bituminis quod dicitur iudaeis vel vallis salinarum apparuitque ei dominus et dixit ei. Semini tuo dabo eam hanc. Qui edificavit ibi altare domino. Apparuit et iude de eo sic iosephus ait. Primum presumpsit deum unum creatorem esse cunctorum pronuntiare et hominum opiniones que ceteri de deo habebant innovare et immutare prevaluit. Hec autem conjiciebat per terre passiones et mars: et ea que contingunt circa solē et lunam: et ex omnibus que circa celum semper eveniunt. De eodem herosus meminit dicens. Post diluuium decima generatio fuit apud chaldeos vis in celestibus rebus experta. Inde transgressus abram tetendit tabernaculum iter bethel et hanc edificavit ibi iter altare domino. Et precibus abram vadens ultra progrediens ad meridiem: sed que fuerit subterit moyses brevitas causa vel que

notum: et habitavit in damasco. Unde et nomen eius usque nunc in civitate damascena habet in gloria. Et vice ostendit que ab eo dicitur habitatio abram. Unde nicolaus damascenus abram regnavit in damasco veniens advena cum exercitu de terra que super babilonem dicitur hirc chaldeorum.

De descensu abre in egyptum et de reditu eiusdem.

Capitulum XLV.

Acta est autem facta

facta magna in terra chanaan: et descendit abram in egyptum: tunc et libi dicitur egyptiorum ne enim propter speciem mulieris occideret sororem suam eam dixit esse. Et sblata est mulier valde pulchra in domum pharaonis. Abram pro bono visus fuit egyptiis propter eam. De hoc desiderio regis impeditur ne tangeret eam: egritudine et tumultu causarum. Cumque pro salute regis sacrificarent sacerdotes: pro ira dei accidisse significaverunt quod uxori peregrinam iniuriam inferre voluisset. Uocavitque pharao abram et dixit ei. Cur non indicasti quod uxor tua esset. Ecce uxor tua: accipe eam et vade. Et precepit regi: ut visis suis ut deduceret eum. Erat enim dives valde in auro et argento: in fivis et ancillis et in iumentis. Arithmetica sanes que dicitur astrologia sunt egyptiis tradidit ante eis ignota a quibus propter pervenerunt ad grecos. Reversusque est abram usque ad locum ubi fixerat tabernaculum in bethel et hanc. Partitusque est eum cum loth dum pastores eorum in se ritarent pro pascuis: optiones etiam concessit loth. Et elevans loth oculos: vidit regionem iordanis congruam sibi: et moratur ei optulit sodomorum. Abram pro descendit ad puallem mare in terra hebron

et habitavit ibi. fecitque ibi altare domino. Hebron civitas est que et ca riatharbe dicitur. id est civitas quatuor. Arbei quatuor: carthage civitas: ibi enim sepulchrum est adam maximus: et abram isaac et iacob cum uxore suis. Hanc vero aner et escolfres erant et confederati sunt abre. A primogenito eorum vallis cognominata erat habitabat autem ibi abram circa quercum vel terebinthum: cuius radices ap

Hebron interpretatur conjugium vel coniugium quod quatuor patriarche cum uxore suis ibi incluserati fuerunt. Hec interpretatio reperitur in quadam glossa in actibus apostolorum. V. leges consuluit ut in historiis poneretur: quod et se fecisse dicit.

Arbor illa finem hieronymum usque ad tempus theodosii imperatoris

parent adhuc. Quā duravit. et ex illa fuit se phibet q̄ mō q̄q̄ lz arida tñ medicinal ē: de q̄ q̄ secum hz iu mētū ei' nō infundit

De victoria Abre et occursu melchisedech Ca. XLVI.

Slctum est autē

f i illo tēpore vt amraphel rex senaar. l. babylonis etc. Jam tātū pcesserat libido dominādī: q̄ queq; ciuitas regulū habebat: quoz plurimi alicui mator regi seruebant: tandem oēs subditī erant monarcho assyrioz. Sane quinq; ciuitates sodomoz. sodoma et gomorra: adama: sebotis. bala q̄ et segoz. q̄nq; reges habebāt. Has subiugauerat sibi codorlaomor rex elamitarum: et tributarias sibi fecerat: et duodecim annis seruerāt ei in tributo. cūq; noluerūt sibi dare: Proinde. cūq; anno codorlaomor assumens secus tres reges babylonis et ponti et gentiū collecto exercitū cōuenerūt in vallem siluestrem: in qua erāt putei bituminis que per irā dei post versa ē i mare mortuū et circū adiacētia loca depopulati sunt. Et egres si sūt q̄nq; reges vt pugnarēt aduersus. iij. q̄ et terga venterūt: et ceciderunt plurimi: et q̄ remāserāt fugerūt ad mōtes. Tulerūt autē vt ctozes oēm substātiā eoz. et captiuos: necnō et Loth et substātiā ei'. Et ecce vnus q̄ enaferat nunciāuit h̄ abram hebreo: vt trās suu ualē: qz de trans eufraten venerat. Qui nūq; merauit expeditos uenaclos suos. ccc. viij. et tres p̄dictos fratres mābre et aner et eicol. et p̄secut' est eos vsq; dan: q̄ est vnus d̄ fontib; iordanis: et ab eo oppidū dan dictū est: quod nūc pancas d̄. Alter em̄ fons Jor d̄: q̄b; in vñū federatis iordanis d̄: et iuruit super eos nocte: diuisis socijs i tres turmas dormitētes trucidauit: vigilātes p̄ ebrietate pugnare nō valētes effugerūt. Et p̄secut' est eos vsq; hoba: q̄ ē ad leuā damasci: et reduxit Loth. mūq; lieres q̄z et plin: et oēm substātiā eoz. Deo currit autē ei rex sodomoz ad locū q̄ d̄ regia vallis i via solyme ciuitatis vl' salē que post hierusalē dicta ē. At p̄o melchisedech rex sa-

lem obrulit ei panē et vini. Quō q̄si exponēs Josephus ait. Vniūstrauit exercitū centas: et multā abundantia rerū opportunaz simul exhibuit: et sup epulas benedixit deū: q̄ abre subdiderat inimicos. Erat em̄ sacerdos del altissimi. Cui abraz decimas dedit et oibus spolijs. et tūc p̄mū decime legūt date. p̄mittē vero ab abel. Et ait ad cum rex sodomorum Da mihi aīas: cetera tibi tolle: et noluit abraz etiā minimū qd tollere: exceptis q̄ comederūt iuuenes: et partib; tritū fratru; q̄ uenerāt cum eo. Hūc melchisedech autē hebrei fuisse sem filiū noe. et uixisse vsq; ad Isaac. Et oēs p̄mogenitos a noe vsq; ad aaron sacer dotes fuisse q̄ in cōuinijs et oblationib; p̄lo bñdicebāt et habebāt p̄mogenita d̄ q̄b; post explicabit.

aut solyma uo caref: chananeis postea expul sis p̄mus iudeorum in ea leobtus vl' theobtus regnauit.

De ortu inbilet. Ca. XLVII.

E hac victoria

d tradūt iubilez inītiū habuisse p̄ hac remissioe captiuoz. In bel em̄ remissio vel inītiū: inde iubile' remissio' vl' inītiās. ob h̄ autē institut' ē q̄nquagesimus. qz tūc erat loth vt dicitur qdā. l. annoz. Vel tūc erat. l. annus ex q̄ locutus erat dñs abre i via vl' ex q̄ egressus erat de charrā. Vel abram perit' astroz in q̄b; etiā fin quosdam Zoroastem magicē artis inuentorē instituit. nouerat qz intēperies aeris que fit ex eleuat' vel dep̄ssis planetis: semp vsq; ad. l. ānos ad tēperiem redeūt: et qd vidit fieri in astris uoluit imitari in terris.

De sacrificio Abre post p̄missionem heredis. Capl. XLVIII.

Is trāfactis lo

b cur' est dñs ad abraz. Prorector tu' sū: et merces tua magna nō mis. Et dixit abraz: Quid dabis mihi ego uadā absq; liberis: ac damasc' fill' eliezer. p̄ cura toris mei erit heres me'. q̄si. d. Quid mihi d̄ p̄missioe terre cū desit heres. Ab h̄ damasco.